

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 28. januar 2021
Sagsnr.: 2020-750-0629
Dok.: 1820327

Resumé af møde den 27. januar 2021 med interessenter og eksperter om indførelse af granskningskommissioner

Baggrund

Folketingets Udvalg for Forretningsordenen afgav den 21. december 2020 beretning om etablering af en undersøgelsesform med særlig parlamentarisk forankring. Det fremgår bl.a. af beretningen, at der er politisk enighed om at etablere en ny undersøgelsesform – såkaldte granskningskommissioner. Det fremgår desuden, at udvalget noterer sig, at det vil forudsætte lovgivning at indføre mulighed for, at Folketinget kan nedsætte granskningskommissioner, og at udvalget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag herom, således at en granskningskommission til undersøgelse af sagen vedrørende aflivning af mink vil kunne nedsættes og påbegynde sit arbejde senest i april 2021. Udvalget opfordrer i den forbindelse til, at relevante interessenter, herunder Djøf, Den Danske Dommerforening, Advokatrådet og universiteterne, inddrages forud for fremsættelse af lovforslaget.

I lyset heraf inviterede Justitsministeriet til et virtuelt møde den 27. januar 2021 med henblik på at drøfte de overordnede rammer for en model for granskningskommissioner.

Til stede var foruden repræsentanter fra Justitsministeriet repræsentanter fra Djøf, Den Danske Dommerforening, Danske Advokater, Advokatsamfundet, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet. Syddansk Universitet, Roskilde Universitet og Københavns Universitet var inviteret, men deltog ikke.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Opsummering af drøftelserne

Justitsministeriets repræsentanter indledte mødet med at skitsere overvejelserne om de påtænkte ændringer af lov om undersøgelseskommissioner med henblik på indførelse af granskningskommissioner i lyset af Udvalget for Forretningsordenens beretning af 21. december 2020.

Mødedeltagerne havde ikke bemærkninger til de overordnede rammer for den model for granskningskommissioner, som blev skitseret. Det blev dog bl.a. tilkendegivet fra flere interessenters side, at det er positivt, at der lægges op til at overføre retssikkerhedsgarantierne i lov om undersøgelseskommissioner til granskningskommissionsinstituttet. Det blev endvidere bemærket, at det er positivt, at der lægges op til at fortsætte hidtidig praksis for udpegning af medlemmer til kommissionsundersøgelser.

En række af deltagerne benyttede lejligheden til at rejse en række problemstillinger af generel relevans for kommissionsundersøgelser, som opdragsgiveren for en sådan undersøgelse bør holde sig for øje.

Det blev i den forbindelse bl.a. tilkendegivet, at et ønske om hurtig gennemførelse af en undersøgelse bør afbalanceres over for hensynene til en retssikkerhedsmæssigt forsvarlig og grundig undersøgelse. F.eks. vil et øget tempo have betydning for muligheden for grundighed og gennemsigtighed i forbindelse med materiale gennemgang, vidneafhøring mv. og for bisiddernes mulighed for at sætte sig ind i det ofte omfattende materiale, som indgår i en undersøgelse. Det er i den forbindelse af betydning, at tidsrammen og en eventuel tidsfrist for en undersøgelse ikke formuleres som bindende, hvilket også har sammenhæng med kommissionens – og navnlig dommermedlemmets – uafhængighed.

Det blev desuden anført, at et ønske om en hurtig gennemførelse af en undersøgelse forudsætter et kommissorium, der afgrænses i overensstemmelse med et sådant ønske, og at det herudover er af væsentlig betydning for det samlede tidsforbrug, at afklaring af praktiske forhold (udpegning af medlemmer mv., etablering af de nødvendige faciliteter og lokaliteter mv.) iværksættes, så snart det er klart, at der skal gennemføres en kommissionsundersøgelse.

Det blev endvidere bemærket, at såfremt der samlet set måtte blive nedsat flere kommissionsundersøgelser for fremtiden, vil det øge ressourcetrækket på domstolene. Det bemærkes i den forbindelse, at der er praksis for, at der

til undersøgelseskommissioner udpeges en dommer som formand, og at dommeren påtager sig opgaven, selvom det ikke efter undersøgelseskommissionsloven kan pålægges nogen at forestå undersøgelsen. Det er tilsvarende forudsat i Udvalget for Forretningsordenens beretning af 21. december 2020, at de kommende granskningskommissioner skal have en dommer som formand.